

“L’illa del doctor Moreau” de H.G. Wells

Dossier de lectura

Herbert George Wells va néixer a Bromley, Anglaterra, l’any 1866. Era el quart i fill petit de Joseph Wells, un antic jardiner i al mateix temps botiguer i jugador de criquet, i de la seva dona Sarah Neal, una antiga empleada domèstica. La recepció d’una

herència els va permetre comprar una botiga de porcellana, tot i que mai va ser un negoci pròsper. Joseph va haver de dedicar-se a diverses feines complementàries entre les que figuren la de jugador de criquet. Finalment les estretors econòmiques de la família van provocar el tancament de la botiga i el retorn de Sarah al servei domèstic.

Als set anys Wells va patir un accident que li va fracturar la cama, havent de passar una llarga temporada allitat. Per passar el temps, començà a llegir els

llibres que li duia el seu pare de la biblioteca local; descobrí aleshores el plaer de la lectura, una pràctica que seria fonamental per a la seva formació intel·lectual i la seva faceta com a periodista i escriptor.

L'any 1877 el seu pare va tenir un accident, fet que li va impedir guanyar-se la vida com havia fet fins aleshores. Això va dur a Herbert i als seus germans a treballar com aprenents en diversos oficis. El jove Herbert va treballar d'aprenent, durant dos anys (1881-1883) a Southsea Drapery Emporium, una empresa tèxtil. Aquesta primera experiència laboral li va servir més tard per bastir els arguments de les seves novel·les *The Wheels of Chance* i *Kipps*, on descriu la vida dels aprenents i on també es mostra crític amb les condicions dels treballadors de l'època.

L'any 1884 va obtenir una beca per estudiar biologia en el *Royal College of Science* de Londres, on va tenir com a professor a Thomas Henry Huxley, un dels darwinistes més destacats del moment. Va estudiar-hi fins 1887.

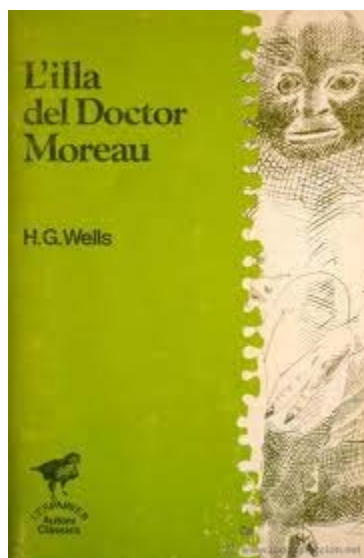
Aquests van ser anys decisius per al jove Wells que començà a interessar-se per les qüestions socials mostrant un viu interès per les idees socialistes. Va ser un dels fundadors de *The Science School Journal*, una revista de l'escola que li va permetre expressar la seva opinió sobre la literatura i la societat, així com publicar els seus primers treballs de ficció. Després de perdre la beca d'estudis en aquesta escola, es graduà finalment en zoologia, iniciant aleshores la seva carrera com a ensenyant en diverses institucions pedagògiques.

Després d'un primer matrimoni fallit amb una cosina llunyana es tornà a casar amb Catherine Rollins, una seva antiga alumna, amb qui va tenir dos fills. Tingué també una relació amb Rebecca West, que durà deu anys, i amb qui va tenir el seu fill Anthony West, nascut el 1914.

Wells es va interessar per la realitat sociològica del moment, especialment per la de les classes mitjanes, defensant els drets dels marginats i lluitant contra la hipocresia social imperant, així com l'imperialisme, especialment el que exercia la corona britànica.

Al contraure tuberculosi va decidir deixar l'ensenyament per dedicar-se a escriure, completant més de cent obres. Es considerat un dels precursors de la ciència-ficció i les seves primeres obres ja tenien com a tema la fantasia científica, descripcions profètiques del triomf de la tecnologia i comentaris sobre els horrors de les guerres del segle XX. *La màquina del temps* (*The Time Machine*, 1895), la seva primera novel·la, d'èxit immediat, en què es barrejaven la ciència, l'aventura i la política; *L'home invisible* (*The Invisible Man*, 1897); *La guerra dels mons* (*The War of the Worlds*, 1898) i *Els primers homes a la Lluna* (*The First Men in the Moon*, 1901) juntament amb *l'Illa del doctor Moreau* (1896) són les seves obres de temàtica científica més destacades.

A partir de 1900 va començar a escriure novel·les que descrivien la vida de la gent humil, entre les que trobem *Anna Verònica* (1909), on tracta el tema de l'alliberament de la dona. També va escriure assaigs de caràcter enciclopèdic com *El perfil de la història* (1919) o *La conspiració oberta* (1922) i, tot i que sempre va voler un món més just i solidari, els seus últims escrits *El destí de l'homo sapiens* (1939) i *La ment a la vora de l'abisme* (1945) estan marcats per un pessimisme fruit de contemplar una humanitat que, per ambició i odi, es destrueix a ella mateixa. Escrigué també *Esquema de la Història Universal*, obra dividida en quatre toms que descriu tota la història universal des dels egipcis fins la caiguda de l'Alemanya nazi. Morí l'any 1946 a Londres.

L'illa del doctor Moreau

Potser si hem de qualificar d'alguna manera *L'illa del doctor Moreau* podríem dir que es tracta d'una obra d'especulació científica entorn de la biologia. Una illa plagada de monstres deformes reconvertits pel doctor Moreau en un intent d'assimilar-los als humans. Alguns són experiments fracassats i altres de prometedors. Aquest és el panorama que es troba el nostre naufrag protagonista quan esdevé hoste de l'illa sense òbviament proposar-s'ho. Moreau intenta, a través de la vivisecció dolorosa i l'alliçonament moral inculcar a aquestes bèsties valors i virtuts amb l'afany de crear nous éssers vius amb qualitats morals superiors a les dels humans.

El doctor Moreau intenta transgredir les lleis naturals obviant Darwin i tot el que el decurs evolutiu comporta. La novel·la ens recorda Mary Shelley amb el seu *Frankenstein*, amb la idea de crear vida i intel·ligència artificial, de formar una ment semblant a la humana, a través d'una base biològica.

En aquesta obra trobem una crítica explícita als perills d'una aplicació no ètica dels coneixements científics. Les bèsties martiritzades de Moreau són el resultat d'una experimentació despietada amb el sol objectiu de satisfer l'ego personal d'un científic ambiciós però també foll. També hi trobem una reflexió de la mateixa condició humana. Llegint la novel·la ens adonem que sovint les bèsties transformades per Moreau semblen més humanes que els mateixos humans, denunciant tot allò que l'"animalitat" dels humans es capaç de fer en els camps de l'atrocitat i la destrucció banals no només en la resta de les espècies si no també en el mateix ésser humà.

Bibliografia

Parrinder, Patrick (2004) *Oxford Dictionary of National Biography*. Oxford University Press.

Smith, David C. (1986) *H.G. Wells: Desperately mortal. A biography*. Yale University Press, New Haven and London

West, Anthony (1993) *H. G. Wells : aspectos de una vida*, Barcelona, Circe.